

ГРОШОВІ ПОТОКИ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ І КЛАСИФІКАЦІЯ

У сучасних умовах розвитку економіки України управління грошовими потоками суб'єктів господарювання є найважливішою категорією сучасного фінансового менеджменту, а також однією із найголовніших його функцій.

Загальне правило фінансового менеджменту: чим вище передбачуваний ризик, пов'язаний з очікуваними грошовими потоками, тим вище рівень прибутковості, який вимагають акціонери і потенційні інвестори. Головне питання, яке турбує сучасних менеджерів – де дістати гроші для використання підприємством, для інвестування в активи, для перетворення в грошові потоки, які будуть нараховані підприємству або передані власникам у формі дивідендів. Ефективність управління грошовими потоками підприємства на даний момент часу є досить актуальним, так як в період нестабільної економіки, забезпечує його довгострокову та безперебійну роботу. Величина цих потоків характеризує стан самого суб'єкта господарювання, а також є його основою для самофінансування. Нераціональне управління грошовими потоками може призвести до непередбачуваних збитків, або до втрати альтернативних можливостей [1].

Наявність безліч підходів до формулювання сутності грошового потоку характеризується тим, що він є основою всієї фінансової системи підприємства. Грошовий потік підприємства представляє собою сукупність розподілених в часі надходжень і виплат грошових коштів, що генеруються його операційною, фінансовою та інвестиційною діяльностями.

Узагальнивши існуючі підходи до трактування економічної сутності грошового потоку, встановлено, що науковці трактують дане поняття на основі двох підходів:

1) грошовий потік – це надходження і витрачання грошових коштів у процесі здійснення господарської діяльності;

2) грошовий потік – це різниця між надходженнями і витрачаннями, тобто це залишок коштів на конкретний момент часу.

З огляду на зазначене, вважаємо, що під грошовим потоком слід розуміти економічний процес, який характеризується сукупністю надходжень та витрачань, розподілених у часі і згенерованих підприємством у результаті його господарської діяльності.

Для того, щоб в повній мірі розкрити сутність такого економічного явища, як грошовий потік, необхідно визначитися з можливими проявами його існування, тобто різновидами. Проте, слід зауважити, що в науковій літературі відсутня однотайність не лише щодо сутності грошового потоку, але й критеріїв його класифікації та видів.

Згрупувавши досліджені підходи до класифікації грошових потоків, виокремлено наступні основні їх види:

– за масштабом обслуговування господарського процесу (грошовий потік по підприємству в цілому; грошовий потік по окремих структурних підрозділах; грошовий потік по окремих господарських операціях;

– за видами господарської діяльності (грошовий потік від операційної діяльності; грошовий потік від інвестиційної діяльності; грошовий потік від фінансової діяльності);

– за напрямом руху коштів (позитивний (вхідний) грошовий потік; негативний (вихідний) грошовий потік);

– за методом обчислення обсягу (валовий грошовий потік; чистий грошовий потік; вільний грошовий потік).

Розглядаючи характеристику даних видів грошових потоків, ми звернули увагу на високий ступінь їх взаємозв'язку. Недостатній обсяг одного виду грошового потоку сприяє скороченню обсягу іншого виду грошового потоку. В системі управління грошовими потоками зазначені види грошових потоків являють собою центральний елемент сучасного фінансового менеджменту. Отже, головними цілями управління грошовими потоками підприємства є забезпечення ефективного його функціонування, а основним завданням – формування достатнього обсягу грошових коштів відповідно до потреб суб'єкта господарювання.

Список використаної літератури:

1. Джеймс К. Ван Хорн, Джеймс С. Вахович, м.л., Джон М. Основи фінансового менеджменту. Пер. с англ. – М.: ООО И.Д. Вильяме, 2008. – 1232 с.